

Svar på Mikko Viilos och 31 andra ledamöters undertecknade motion om invånardelaktighet i planeringen av skol- och daghemsgårdar

VD/3213/00.02.00.03/2024

TeA/PW/ST/HH/MS/EA-K/KM/MT/JR/EK/KW

Mikko Viilo och 31 andra ledamöter lämnade in följande motion i enlighet med fullmäktiges arbetsordning:

”När vi planlägger områden eller planerar gator eller parker inbegriper arbetet växelverkan enligt markanvändnings- och bygglagen. Denna växelverkan innehåller faser som invånarmöten, framläggning av planen och möjlighet att lämna in anmärkningar. Det stora antalet åsikter, särskilt om planer och parkplaner, visar att invånarna vill vara delaktiga.

När vi planerar skol- och daghemsgårdar förekommer ingen ovan nämnd växelverkan. I objektens planer eller projektplaner finns inga gårdsplaner och därför kan inte ens förtroendeorganen påverka dem. Det står i gräll kontrast till parkplaneringen – där engageras invånarna, och stadsrumsnämnden godkänner den exakta planen.

I denna motion föreslår vi att invånarna engageras i planeringen av skolornas och daghemmens gårdar, t.ex. med hjälp av liknande metoder som i parkplaneringen. De viktigaste faserna är insamling av åsikter före planeringen, framläggning av planen och godkännande av ett behörigt organ.

Skolornas och daghemmens gårdar är stora parker som är viktiga för barn och som är tillgängliga för alla på kvällarna. Det är inkonsekvent att planeringen av dem lämnats utanför offentlighet och demokratisk påverkan.”

Stadsfullmäktige 22.4.2024 § 14

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade att ta upp ärendet till behandling och sända fullmäktigemotionen till stadsstyrelsen för beredning.

Bilaga:

- Mikko Viilos och 31 andra ledamöters undertecknade motion om invånardelaktighet i planeringen av skol- och daghemsgårdar

---

Serviceområdena fastigheter och lokaler samt fostran och lärande konstaterar följande som sitt svar:

Planeringen och byggandet av gårdar i nybyggnadsobjekt är nära förknippad med planeringen av lokalitetsprojekt och byggnader, och de behandlas inte som separata projekt som kan jämföras med byggande av parker och gator. Skolornas och daghemmens gårdar är en del av lär- eller daghemsmiljön, där kundrelationen i första hand finns inom verksamhetsområdet för fostran och lärande och de primära användarna av gårdarna är skolornas elever och barnen i daghemmen. Utgångspunkten för

gårdsreparationerna är de befintliga ramarna, de tekniska reparationsbehoven och de funktionella ändringsbehoven hos de nuvarande användarna.

Därför är det i första hand verksamhetsområdet för fostran och lärande som ansvarar för delaktigheten i planerings- och genomförandeskedet av skolor och daghem. Om delaktigheten i projektens olika skeden har utarbetats handledningar och processbeskrivningar i samarbete mellan stadsmiljöns verksamhetsområde och verksamhetsområdet för fostran och lärande.

Verksamhetsområdet för fostran och lärande ansvarar för utarbetandet av delaktighetsplaner för objekten. I delaktighetsplanen fastställs i vilken omfattning och i vilken målgrupp delaktighetsåtgärderna genomförs. I första hand deltar objektets användare, såsom barn, elever, personal och vårdnadshavare. Vanda stad har redan i flera års tid aktivt utvecklat barns och ungas möjligheter att delta och påverka. Åtgärdsprogrammet Ett Vanda för barn och unga inleddes 2010 och programmet heter idag Barn och ungdomar bygger upp sin boendemiljö. Mer information finns på adressen [Barn och ungdomar bygger upp sin boendemiljö | Vanda](#)

Vid nybyggnadsobjekt genomförs i regel en mer omfattande enkät, där man också samlar in önskemål och synpunkter av områdets andra invånare i fråga om gården. Dessa enkäter publiceras på webbplatsen osallistuvavantaa.fi

Planeringen av gårdsområden styrs av anvisningar för skolplanering, skolans pedagogiska plan eller anvisningar för daghemsplanering, behovsutredningar och dokument för projektplan samt delaktighetsåtgärder enligt delaktighetsplanen. Grunderna för planeringen och styrdokumentet är öppna för demokratiskt beslutsfattande vid behandlingen av nämnderna och stadsstyrelsen på det sätt som anges i förvaltningsstadgan.

Gårdsplaner utarbetas och godkänns i regel i samband med byggnadsplanerna för nybyggnads- och ombyggnadsprojekt.

Stadsstyrelsen 18.11.2024 § 23

Förslag av biträdande stadsdirektören för stadsmiljöns verksamhetsområde:

Stadsstyrelsen beslutar att

- a) ge Mikko Viilo och 31 andra ledamöter som undertecknat motionen stadsstyrelsens svar i enlighet med förslaget, och
- b) föreslå för stadsfullmäktige att stadsstyrelsens svar antecknas för kännedom.

Beslut:

Stadsstyrelsen beslutade att återremittera ärendet för beredning.

Det antecknades att stadsstyrelsen lämnade in följande gemensamma protokollsuttalande i ärendet:

”Stadsstyrelsen förutsätter en utredning om metoder för att öka invånarnas delaktighet i planeringen av skolornas och daghemmens gårdar.”

Serviceområdena fastigheter och lokaler, fostran och lärande samt idrott och motion konstaterar följande som sitt svar:

Planeringen och byggandet av gårdar i nybyggnadsobjekt är nära förknippad med planeringen av lokalitetsprojekt och byggnader, och de behandlas inte som separata projekt som kan jämföras med byggande av parker och gator. Gårdsplaner utarbetas och godkänns i regel i samband med byggnadsplanerna för nybyggnads- och ombyggnadsprojekt. Skolornas och daghemmens gårdar är en del av lär- eller daghemsmiljön, där kundrelationen i första hand finns inom verksamhetsområdet för fostran och lärande och de primära användarna av gårdarna är skolornas elever och barnen i daghemmen. Utgångspunkten för gårdsreparationerna är de befintliga ramarna, de tekniska reparationsbehoven och de funktionella ändringsbehoven hos de nuvarande användarna.

Därför är det i första hand verksamhetsområdet för fostran och lärande som ansvarar för att delta i planeringen och genomförandet av skolor och daghem. Om delaktigheten i projektens olika skeden har utarbetats handledningar och processbeskrivningar i samarbete mellan stadsmiljöns verksamhetsområde och verksamhetsområdet för fostran och lärande.

Verksamhetsområdet för fostran och lärande ansvarar för utarbetandet av delaktighetsplaner för objekten. I delaktighetsplanen fastställs i vilken omfattning och i vilken målgrupp delaktighetsåtgärderna genomförs. I första hand deltar objektets användare, såsom barn, elever, personal och vårdnadshavare. Vanda stad har redan i flera års tid aktivt utvecklat barns och ungas möjligheter att delta och påverka. Åtgärdsprogrammet Ett Vanda för barn och unga inleddes 2010 och programmet heter idag Barn och ungdomar bygger upp sin boendemiljö. Mer information finns på adressen [Barn och ungdomar bygger upp sin boendemiljö | Vanda.](#) Metoderna för delaktighet varierar beroende på objekt och syfte och de avtalas med användarna och planeringsgruppen. Metoder är till exempel workshoppar, enkäter, observationspromenader, gårdsstigar och konstorienterade metoder.

Vid nybyggnadsobjekt och närhelst det är möjligt genomförs en öppen enkät för invånarna och vårdnadshavarna i närområdet. I enkäten utreds invånarnas och kvällsanvändarnas önskemål i fråga om gårdarna och deras funktioner. Enkäterna finns samlade på adressen [osallistuvavantaa.fi](#). Enkätlänkar distribueras via affischer, skolornas Wilma-meddelanden och daghemmens e-postlistor. Enkäter distribueras också i Vanda stads lokala nyhetsbrev. Enkätlänkar distribueras också i områdenas s.k. Puskaradiokonton på Facebook. I mån av möjlighet används också invånarföreningar och organisationer för att sprida meddelanden. Antalet svarare i de invånarenkäter som gjorts under de senaste två åren har ökat, eftersom distributionskanalerna för enkäterna har blivit mångsidigare. I synnerhet kvällsanvändare, vårdnadshavare och invånare i närområdet har nåtts bättre än tidigare.

Serviceområdet för idrott och motion har i samarbete med lokalledningen och fostran och lärande systematiskt engagerat användarna i gårdsplaneringen när det gäller grundförbättringarna av skolgårdarna sedan 2016, varefter daghemmen har kommit med 2020. Det har skapats modeller för att engagera skolor (Inkluderande gårdsprojekt 2021, Vandas projekt skolan i rörelse) och daghem (Delaktighetsmodellen Vandas projekt Daghemmet i rörelse 2021). Modellerna baserar sig på Vanda stads handböcker för påverkanssätt för barn och unga 1 och 2.

Syftet med modellerna är att få relevant information av användarna som kan utnyttjas i samband med gårdsförbättringar. Inkluderandet ger planerarna viktig information och fungerar också som ett sätt att kommunicera kommande gårdsprojekt till de boende i området. Genom skolornas och daghemmens delaktighetsmodeller har man också engagerat invånarna i området i planeringen. Serviceområdet för

idrott och motion har också genomfört enkäter riktade till kommuninvånarna i samband med planeringen av näridrottsplatser.

De delaktighetssakkunniga inom fostran och lärande ansvarar för att se till att de primära användarna av objekten, såsom barn, unga och personal, hörs om deras behov och önskemål i gårdsprojekten. Invånarna i närområdet inkluderas vid sidan av det övriga delaktighetsarbetet. Med nuvarande resurser är det inte möjligt att utvidga målgruppen för delaktighet till andra invånare utöver det ovan nämnda arbetet för att engagera invånarna i närområdet.

Planeringen av gårdsområden styrs av anvisningar för skolplanering, skolans pedagogiska plan eller anvisningar för daghemsplanering, behovsutredningar och dokument för projektplan samt delaktighetsåtgärder enligt delaktighetsplanen. Grunderna för planeringen och styrdokumenterna är öppna för demokratiskt beslutsfattande vid behandlingen av nämnderna och stadsstyrelsen på det sätt som anges i förvaltningsstadgan.

Stadsstyrelsen 10.02.2025 § 13

Förslag av biträdande stadsdirektören för stadsmiljöns verksamhetsområde:

Stadsstyrelsen beslutar att

- a) ge Mikko Viilo och 31 andra ledamöter som undertecknat motionen stadsstyrelsens svar i enlighet med förslaget, och
- b) föreslå för stadsfullmäktige att stadsstyrelsens svar antecknas för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Stadsfullmäktige 24.2.2025 § 6

Stadsstyrelsens förslag:

Stadsfullmäktige beslutar anteckna stadsstyrelsens svar för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Det antecknades att de grönas fullmäktigegrupp lämnade in följande protokollsuttalande i ärendet:

En betydande del av stadsbornas inflytande kommer av att beslutsfattarna har möjlighet att sätta sig in i responsen från invånarna och hur den har påverkat de beslut som föreslagits. När det gäller daghemmens gårdar förverkligas inte detta, eftersom ingen plan eller respons som framförts på den behandlas i något förtroendeorgan.

De allmänna planeringsanvisningar som anges i svaret är icke-offentliga dokument som inte behandlas i något förtroendeorgan. Dessa måste göras offentliga och kunna granskas av stadsborna. Beslutsbehandlingen av enskilda projekt bör utvecklas så att åtminstone grova skisser över användningen av tomtens gård och gårdsplanen presenteras.

Enligt 90 § i lagen om områdesanvändning ska vid planeringen av kommunens "allmänna område" "i tillämpliga delar" iakttas vad som föreskrivs om växelverkan mellan gatuområden och planläggning i 85 och 62 §, "om detta är nödvändigt på grund av områdets särskilda betydelse". Skolornas och daghemmens gårdar står till invånarnas förfogande utanför verksamhetstiderna, enligt servicenätsplanen också en del av servicenätet för idrott och motion. De är nästan alltid belägna på platser som är viktiga med tanke på invånarna. Vi befinner oss allt oftare i en situation där den växelverkan som föreslås i motionen redan ur lagens synvinkel kan anses vara lämplig för planeringen av daghems- och skolgårdar.

Bilagor:

- Mikko Viilos och 31 andra ledamöters motion om invånardelaktighet i planeringen av skol- och daghemsgårdar

Verkställighet: Juridiska ärenden och beslutsberedning

Anvisningar för sökande av ändring: 2.1. Besvärsförbud

Närmare information:

Pekka Wallenius, direktör för fastighetscentralen, tfn 040 749 2592, [foramn.efternamn\(at\)vantaa.fi](mailto:foramn.efternamn(at)vantaa.fi)

Satu Turunen, servicenätxpert, 043 827 1740, [foramn.efternamn\(at\)vantaa.fi](mailto:foramn.efternamn(at)vantaa.fi)

Hannu Haarala, servicenätxpert, 050 302 9750, [foramn.efternamn\(at\)vantaa.fi](mailto:foramn.efternamn(at)vantaa.fi)

Karoliina Mutanen, delaktighetssakkunnig, 040 589 2731, [foramn.efternamn\(at\)vantaa.fi](mailto:foramn.efternamn(at)vantaa.fi)

Ellinoora Ala-Karvia, delaktighetssakkunnig, [foramn.efternamn\(at\)vantaa.fi](mailto:foramn.efternamn(at)vantaa.fi)

Marika Suotula, gårdsansvarig, 043 827 1754, [foramn.efternamn\(at\)vantaa.fi](mailto:foramn.efternamn(at)vantaa.fi)

Jani Raivio, idrottsplanerare, 040 840 1945, [foramn.efternamn\(at\)vantaa.fi](mailto:foramn.efternamn(at)vantaa.fi)